

העם

שישים

ותשעה

במשך ימים ידע כל ברודעת כי הצוללת דקר אבודה. הכל היו מוכנים להלם. ובכל זאת — כאשר קרא קריין קול יש...

הענק שלה לעצם הבולט ביותר באזור תל-אביב, שיזדקר במרחק של עשרות קילומטרים לעיני כל הבא אליה מן היבשה...

- נה חידון קטן לשוחרי הכנסת. לפניך רשימה של 11 נושאים. נסה להגיש לנושאים מה משותף לכל הנושאים האלה. ליתר דיוק: נסה לגלות שלוש תכונות משותפות לכולן: סכנת-התלקחות בתעלת סואץ, בקשר עם חידון האוניות...

תכונה משותפת ראשונה: על כל הנושאים האלה הגשנו הצעות דחופות לסדר-היום. תכונה שנייה: נשיות הכנסת לא הכירה בדחיפות של אף אחת מהן. תכונה שלישית: כתוצאה מכך, לא הועלה אף נושא אחד מכל אלה לדיון בכנסת...

היתה שערורייה — אבל איזו?

ע זכורות פשוטות אלה נושאות בחובן את המציאות הקיימת עתה בכנסת. תחילה בא סעיף סתימת-הפה, שנועד למנוע בעד סיעות-האופוזיציה הקטנות להעלות הצעות לסדר-היום. סעיף זה, כזכור, נתקבל בראשית הכנסת הנוכחית, כתוצאה מקנוניה...

חידון דמוקרטי

של מפא"י וחרות. היוזמים הכריזו בפה מלא שהוא בא לסתום את הפה של סיעתנו, שהעל-תה יותר מדי הצעות. כתוצאה מכך נמנע מאיתנו להעלות יותר מאשר הצעה אחת מבין 32. כלומר: אחת לחצי שנה.

לא היה בכך אסון, אילו היתה בכנסת אופוזיציה אחרת, שהיתה מוכנה להעלות את אותן ההצעות. אבל עם חיסול רפ"י והפיכת גח"ל לזנב קואליציוני, נותרו באופוזיציה רק סיעות קטנות, ולא היה שם הרבה אינטרסים אחרים (כגון ניתוחי-מתים של אגו"י, ועסקי הסיפוח של המרכז התופשי).

התוצאה: רק סיעתנו מסוגלת להעלות נושאים הנוגעים לעויני האורח, שהממשלה מעוניינת שלא יועלו. אורחים רבים, שאינם אורחי סיעתנו בעניינים אחרים, פונים אלינו ודורשים מאיתנו להעלות הצעה זו או אחרת. איננו מסוגלים לעשות זאת.

בסתמה את פינו, סתמה הכנסת למעשה את הפה של עצמה. היא פשוט אינה מספלת עוד בכל העניינים המעניינים את האורח, הנוגעים להיו ולבעיותיו הבעוריות.

בשבעה שבוע, במשך שלושה ימים, לא עסקה הכנסת אלא בשלושה נושאים. הנה הם:

- נושא ראשון: הדיון בתקציב משרד-התקלאות. זהו ויכוח, שבו מביעה כל קבוצת-תלחץ חקלאית את דרישותיה המיוחדות. בסופו יתקבל תקציב המשרד מבלי לשנות בו אף לא אגורה אחת. התוצאה: התיכוח משעמם. ביום ב', בשעה 7.40 בערב, כאשר נאם שלמה רוזן (מפ"ם), נכחו באולם חוץ מהשר, יו"ר הישיבה (צצר), ואני, רק 11 ח"כים:

- רשימת הנוכחים: מע"י — 4 מתוך 58 (הקטיף, שורש, בהיר, ורסמן). גח"ל — 0 מתוך 23. מפ"ם — 1 מתוך 11 (זוארץ). מפ"ם — 1 מתוך 8 (פלד). ל"ע — 1 מתוך 5 (גולן). אגו"י — 0 מתוך 4. רק"ח — 1 מתוך 3 (וילנר). מרכז חופשי — 2 מתוך 3 (שוטסקי, טיאר). פא"י — 1 מתוך 2 (ורדיגר). בוגוריון ו' מיקוניס נעדרו.

מבין 11 הנוכחים, ארבעה (גולן, וילנר, טיאר, ורדיגר) פשוט חיכו לתורם לנאום. נושא שני: תיקון בחוק מירשם-התושבים, המגביל את הזכות לקבל תעודות-זהות. התיכוח היה מורכב כולו מנאום קצר שלי, כי רק אנהנו הגשנו הסתייגות. הסתייגותי נדחתה, כמובן, והחוק נתקבל.

נושא שלישי: ויכוח כללי על נושא הקרוי "מהות תרבות החיים ברומ" קרטיה פעילה".

הקורא ישאל בתמיהה: מה זה, בכלל? הוא לא יחכם אם יקרא את פרוטוקול הדיבורים. זהו התיכוח על כל דבר ועל שום דבר, ללא מטרה וללא תכלית.

איך עלה נושא כזה לדיון? פשוט מאוד: חברי הסיעות הגדולות, שאינם יכולים להעלות שום נושא המפריע לממשלה, רוצים בכל זאת לדבר. על כן הם מעלים נושאים שאינם מרגיזים את השלטון, ושאינם להם מטרה ברורה. נושא מסוים זה הועלה על ידי שולמית אלוני (מע"י) וצבי צימרמן (גח"ל). הכנסת דנה בו במשך יום שלם, ועדיין לא מיצתה אותו עד תום.

אם צוללו ב"דקר"

צוות "דקר" בטכס מסירת הצוללת בפורטסמות אכזרית מכל — האשלייה

פסול מעיקרו בהתנהגות המוסדות המוסמכים לזכי הודעת האסון. במשך ימים העמידו האחראים פנים כאילו יש תקווה ממשית להצלת הצוללת — כשכבר היה ברור כי התקווה אבדה מזמן.

אחרי ימים של צפייה נוראה, הוזמנו סוף-סוף המשפחות לכנס, בו נמסרה להם ההודעה. אולם שוב לא היה אומץ-הלב הדרוש כדי להגיד למשפחות: הצוללת אבודה. אין עוד תקווה לחייהם של אנשי הצוות.

תחת זאת ביה נוסחה נעורפית שהצוללת "נעדרה" — ובכך ניתן למפותח להשללת את עצמן באשלייה האכזרית כאילו יש תקווה לחיי יקיריהן.

"רק נס". הוסיף על כך משה דיין, שדיבר, תחת לחץ המשפחות, על כי "רק נס" יכול עוד לשנות את המצב. בכך ניתן למשפחות לקוות לנס — נס שאיננו אפשרי, אך המונע בעד המשפחות להשלים עם האסון שפקד אותן.

הוא הדין לגבי ההודעה של הרב הצבאי שעדיין אין לשבת שיבעה — דבר המבטיח כי כל הפעעים "יפתחו מחדש, כעבור זמן, כשיודיעו רשמית על אובדן הצוללת והחיים. כל המחללים האלה מקורם, כמובן, באנושיותם של האחראים, שחשו את כאב הדי משפחות. אולם בשיקרה זה, דווקא האנושי יוח מצוה על קו אכזרי-לארחה: לשים קץ לתקוות-שואה, להכריז על סופיות האסון.

מדיניות

נצחון

של כשלון

עוד מוקדם לקבוע ששליחותו של גונאר יארינג הצליחה או נכשלה. הכריז אבא אבן השבוע.

אולם אבא אבן כבר ידע כי שליחות יארינג נכשלה.

יותר מזה: הוא ידע כי בישלון זה הוא ניצחון גדול למדיניות ממשלת-ישראל.

מורת-רוח השאית. כאשר הוצע לראשונה באו"ם לשלוח שליח למרחב, עורר הדבר מורת-רוח רבה, אך השאית, בירי שלים.

כי כל שליח מוכרח לתבוע, במוקדם או במאוחר, כי ישראל תקבע מה הם תנאיה (המשך בעמוד 13)

הממשלה

עקרון ד'

של "רדינג" ד'

בפני שלושה מובחנים עמדה פרשת רדינג ד', תחנת-הכוח שהממשלה ביקשה להקימה בלב תל-אביב-רבת:

מובחן א': הבטחה. אין שחר של ספק כי מיקום התחנה בלב גוש דן מהווה סכנה לחייהם של מאות אלפים. על כך היו מומחים את דעתם המיטממת, בצורה חרי משמעת.

מובחן ב': הכריזאות. נקבע סר פית כי התחנה תסכן את בריאות התושבים, וכי אין ערובה לטכ"א הארובה הגבוהה תחסל סכנה זו בדרך טכנית כלשהי.

מובחן ג': נפשי. מיקום התחנה בשפת-ימה של תל-אביב יהפוך את ארובת-